

NORGES BONDELAG

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Vår saksbehandler
Anja Fykse Lillehaug

Vår dato
08.06.2016
Deres dato

Vår referanse
16/00433-5
Deres referanse

Hørings svar fra Norges Bondelag - endring av forskrift om hold av storfe, utsettelse av løsdriftskrav

Norges Bondelag støtter de foreslåtte endringene i overgangsbestemmelsene i forskrift om hold av storfe vedrørende utsettelse av løsdriftskrav for storfe til 2034.

Vi legger til grunn at utkast til forslag om endring av forskriftens § 22 inneholder en feil og at riktig tekst skal være som følger: «*Det skal være minst en kalvingsbinge for hvert påbegynte antall av 25 kyr, se overgangsregler i § 32 3. ledd.*»

Kompenserende tiltak

I henhold til forskrift om hold av storfe §§ 10, 22 og 32 trer det i kraft krav om kalvingsbinge, økt beitetid og krav om regelmessig mosjon og fri bevegelse resten av året for storfe som holdes i bås fjøs etter 1.1.2024. I sitt høringsbrev gjør Landbruks- og matdepartementet (LMD) oppmerksom på at kravene er innført som kompenserende tiltak for å ivareta hensynet til dyrevelferd i overgangsperioden.

Da Stortinget behandlet jordbruksavtalen i 2008 ble det slått fast at «*De forslag som arbeidsgruppa* har fremmet som krav til beiting og krav til mosjon og fri bevegelse, forutsetter en klargjøring av hvordan dette best skal nedfelles i regelverket. Departementet vil i samarbeid med fagmiljøene og de berørte interesser følge opp disse spørsmålene.*» (innst.s.nr 320 (2007-2008)). For kravet om regelmessig mosjon og fri bevegelse resten av året er slikt samarbeid ikke gjennomført.

LMD skriver i sitt høringsbrev at det er av vesentlig betydning å opprettholde en stabil melkeproduksjon rundt omleggingstidspunktet og som til enhver tid møter den aktuelle etterspørselen i markedet. For å sikre at hensikten oppnås mener Norges Bondelag at det er helt avgjørende at innholdet i kravet om regelmessig mosjon og fri bevegelse resten av året

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: Postboks 9354 Grønland 0135 OSLO	Besøksadresse: Landbrukets Hus, Schweigaardsgate 34 C 0191 OSLO	Telefon: 22 05 45 00	E-postadresse: bondelaget@bondelaget.no
Norges Bondelag Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 939678670 Org.nr.: 985063001 MVA	Bankkonto: 8101.05.12891 Bankkonto:: 8101.05. 91392	Internett: www.bondelaget.no

Vår dato
08.06.2016

Vår referanse
16/00433-5

må utarbeides i samarbeid med fagmiljøene, faglaga og andre berørte interesser. Ved å sikre at kravene blir praktisk og økonomisk gjennomførbare ivaretas hensynet til god dyrevelferd, samtidig som man legger til rett for å opprettholde melkeproduksjonen i overgangsperioden.

*Høsten 2007 satte LMD ned en bredt sammensatt arbeidsgruppe for å utrede spørsmålene knyttet til løsdrift. Arbeidet resulterte i rapporten Dyrevelferdstiltak i storfeholdet i en bredere miljøpolitisk sammenheng.

Øke kunnskapsgrunnlaget for god dyrevelferd

Norges Bondelag er gjennomgående opptatt av å sikre god dyrevelferd og av å styrke kunnskapsgrunnlaget for god dyrevelferd i alle produksjoner. Derfor vil Norges Bondelag bidra som oppdragsgiver i et prosjekt Norges Miljø og Biovitenskapelige Universitet (NMBU) planlegger oppstart på i 2017. Prosjektets formål er å øke kunnskap om dyrevelferd for storfe i ulike fjøsløsninger. Videre initiativ til forskning og utredning vil avhenge av resultatene fra prosjektet.

Investeringer og økonomi

Stortingets hovedmål for norsk landbruk er økt matproduksjon med sikte på økt selvforsyning med utgangspunkt i norske ressurser. Stortinget understreker også at en skal ha et landbruk over hele landet med både små og større driftsenheter. I tillegg skal vi være ledende innen dyrevelferd. Det er stilt juridisk krav om at norsk storfe skal på beite i sommerhalvåret og storfe i fremtiden ikke lenger skal oppstalles på bås.

I Norge i 2016 har vi ca. 9000 melkebruk hvorav om lag 6000 bruk har båsinnredning (ca. 65 prosent av buskapene). For disse er gjennomsnittsbetsetningene 18 kyr. Laveste andel løsdriftsplasser har Aust-Agder, Hordaland og Sogn og Fjordane. Her er også betsetningsstørrelsene langt mindre enn landsgjennomsnittet. Takten for omlegging til løsdrift ligger vesentlig etter det som er nødvendig for en smidig overgang innen 2024. Vi ser at en omleggingstakt på dagens nivå, ca. 150 fjøs i året ifølge kukontrollen, har vært langt fra nok til å nå målet om løsdrift innen 2024. For å sikre en framtidig norsk melkeproduksjon i hele landet, må det legges til rette for bedre investeringsmuligheter for vanlige familiebruk blant annet gjennom bedret driftsøkonomi og investeringsvirkemidler.

Behovet for investeringsvirkemidler er stort. Landbruks- og matdepartementet skriver i sitt høringsbrev at det er anslått at det samlede investeringsbehovet for de produsentene som etter dagens regelverk måtte legge om til løsdrift innen 2024 kan beløpe seg til størrelsesorden 6-8 milliarder kroner, avhengig av størrelsen på byggene.

Norges Bondelag vil understreke at en utsetting av løsdriftskravet med 10 år vil være et viktig tiltak for å utnytte allerede investert kapital, ivareta matproduksjonen og

Vår dato
08.06.2016

Vår referanse
16/00433-5

arbeidsplasser på små og mellomstore bruk i distriktene. Likevel, mange av disse brukene vil før eller siden stå overfor et valg for framtida: Investere eller legge ned. Norges Bondelag vil understreke at det samlede investeringsbehovet for melke- og storfekjøttsektoren ikke endrer seg som følge av en utsettelse. Investeringene kan imidlertid skyves noe ut i tid, og en vil kunne unngå produksjonsfall og stor nedlegging i forkant av 2024. Investeringsevnen må forbedres med satsing på ulike virkemidler som bedret driftsøkonomi, investeringstilskudd og målrettede skatteordninger, herunder regjeringens varslede fondsordning i jordbruket. Det er derfor positivt at Stortinget har vedtatt å videreføre en forhøyet avskrivningssats for husdyrbygg. Videre er det viktig at også skattefritaket for investeringstilskudd i det distriktpolitiske virkeområdet videreføres. En reversering av dette skattefrikaket slik regjeringen har foreslått, vil øke skattebelastningen med 90 mill kroner årlig med dagens nivå på investeringstilskuddene.

Investeringer i fjøs vil også være et viktig tiltak for det øvrige næringslivet. Tall fra Innovasjon Norge viser at 1 mill. kroner i investeringstilskudd utløser nærmere 5 mill. kroner i privat kapital. Beregninger fra Norsk Landbruksrådgiving viser at for hver 1 mill. kroner som investeres i landbruket, utløser det om lag 1000 arbeidstimer i bygg og anleggssektoren. I en periode med økt økonomisk usikkerhet og stigende arbeidsledighet er dette et viktig bidrag til vekst og sysselsetting i norsk økonomi. Å satse på investeringer i landbruket vil derfor ha en god spredningseffekt og gi vekstimpulser som kommer alle deler av landet til gode.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Arild Bustnes

Anja Fyksen Lillehaug